

Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, Чернівці

ПРО НЕТРИВІАЛЬНІСТЬ ТА ВКЛАДЕННЯ ПРОСТОРІВ ТИПУ W

Наведені необхідні та достатні умови нетривіальності простору W_M^Ω . Доведено рівність $W_M^\Omega = W_M \cap W^\Omega$.

Necessary and sufficient conditions of non-triviality of a space W_M^Ω are presented. The equation $W_M^\Omega = W_M \cap W^\Omega$ has been proved.

Розглянемо функцію $\omega: [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty)$, яка є неперервною й монотонно зростаючою, причому $\omega(0) = 0$, $\omega(1) > 1$, $\lim_{t \rightarrow +\infty} \omega(t) = +\infty$. Для кожного $n \in \mathbb{Z}_+$ рівняння $x\omega(x) = n$ має єдиний розв'язок $\rho_n < n$ при $n \in \mathbb{N}$ і $\rho_0 = 0$ при $n = 0$. Послідовність $\{\rho_n, n \in \mathbb{Z}_+\}$ є монотонно зростаючою і необмеженою.

Для $x \geq 0$ розглянемо $\Omega(x) = \int_0^x \omega(\eta) d\eta$.

Функція Ω є диференційовною, монотонно зростаючою, опуклою вниз на $[0, +\infty)$, причому $\Omega(0) = 0$, $\lim_{t \rightarrow +\infty} \Omega(t) = +\infty$. Довизначимо парним чином її на $(-\infty, 0]$.

Розглянемо також функції μ та M , які мають ті ж властивості, що й функції ω і Ω відповідно. За функціями M, Ω побудуємо основні простори $W_M, W^\Omega, W_M^\Omega$ [1].

У праці [2] сформульовані наступні твердження.

Теорема 1. Для функції $\varphi \in W_M$ наступні твердження еквівалентні:

$$1) \exists a > 0 \quad \forall n \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists C_n > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|\varphi^{(n)}(x)| \leq C_n \exp\{-M(ax)\};$$

$$2) \exists a_1 > 0 \quad \forall n \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists C_n^{(1)} > 0 \quad \forall k \in \mathbb{Z}_+$$

$$\exists \nu_k \in [0, k), \nu_0 = 0, \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|x^k \varphi^{(n)}(x)| \leq C_n^{(1)} \left(\frac{\nu_k}{a_1}\right)^k \exp\{-M(\nu_k)\},$$

де ν_k – розв'язок рівняння $x\mu(x) = k$, $k \in \mathbb{Z}_+$.

Теорема 2. Для функції $\varphi \in W^\Omega$ наступні твердження еквівалентні:

$$1) \exists b > 0 \quad \forall k \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists C_k > 0$$

$$\forall z = x + iy \in \mathbb{C} : |z^k \varphi(z)| \leq C_k \exp\{\Omega(by)\};$$

$$2) \exists b_1 > 0 \quad \forall k \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists C_k^{(1)} > 0 \quad \forall n \in \mathbb{Z}_+$$

$$\exists \rho_n \in [0, n), \rho_0 = 0, \forall x \in \mathbb{R} :$$

$$|x^k \varphi^{(n)}(x)| \leq C_k^{(1)} n! \left(\frac{b_1}{\rho_n}\right)^n \exp\{\Omega(\rho_n)\},$$

де ρ_n – розв'язок рівняння $x\omega(x) = n$, $n \in \mathbb{Z}_+$.

Теорема 3. Для функції $\varphi \in W_M^\Omega$ наступні твердження еквівалентні:

$$1) \exists a > 0 \quad \exists b > 0 \quad \exists C > 0 \quad \forall z = x + iy \in \mathbb{C} :$$

$$|\varphi(z)| \leq C \exp\{-M(ax) + \Omega(by)\}.$$

$$2) \exists C_1 > 0 \quad \exists a_1 > 0 \quad \exists b_1 > 0 \quad \forall k \in \mathbb{Z}_+$$

$$\exists \nu_k \in [0, k), \nu_0 = 0, \forall n \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists \rho_n \in [0, n),$$

$$\rho_0 = 0, \quad \forall x \in \mathbb{R} : |x^k \varphi^{(n)}(x)| \leq$$

$$\leq C_1 n! \left(\frac{b_1}{\rho_n}\right)^n \left(\frac{\nu_k}{a_1}\right)^k \exp\{\Omega(\rho_n) - M(\nu_k)\},$$

де ν_k, ρ_n – розв'язки відповідно рівнянь $x\mu(x) = k$, $x\omega(x) = n$, $\{k, n\} \subset \mathbb{Z}_+$.

Теорема 1 – 3 вказують на те, що простори типу W є частинним випадком узагальнених просторів типу $S : S_{a_k}, S^{b_n}, S_{a_k}^{b_n}$ [3].

Зазначимо, оскільки $\{k, n\} \subset \mathbb{Z}_+$, то твердження 2) з теорем 1 – 3 еквівалентні відповідно умовам

$$(\varphi \in W_M) \iff (\exists a_2 > 0 \quad \forall n \in \mathbb{Z}_+ \quad \exists C_n^{(2)} > 0$$

$$\begin{aligned} \forall k \in \mathbb{Z}_+ \exists \nu_k \in [0, k), \nu_0 = 0 : \\ \|x^k \varphi^{(n)}(x)\|_{L_2(\mathbb{R})} \leq \\ \leq C_n^{(2)} \left(\frac{\nu_k}{a_2}\right)^k \exp\{-M(\nu_k)\}; \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (\varphi \in W^\Omega) \iff (\exists b_2 > 0 \forall k \in \mathbb{Z}_+ \exists C_k^{(2)} > 0 \\ \forall n \in \mathbb{Z}_+ \exists \rho_n \in [0, n), \rho_0 = 0 : \\ \|x^k \varphi^{(n)}(x)\|_{L_2(\mathbb{R})} \leq \\ \leq C_k^{(2)} n! \left(\frac{b_2}{\rho_n}\right)^n \exp\{\Omega(\rho_n)\}); \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (\varphi \in W_M^\Omega) \iff (\exists a_2 > 0 \exists b_2 > 0 \exists C_2 > 0 \\ \forall \{k, n\} \subset \mathbb{Z}_+ \exists \nu_k \in [0, k), \nu_0 = 0, \\ \exists \rho_n \in [0, n), \rho_0 = 0 : \|x^k \varphi^{(n)}(x)\|_{L_2(\mathbb{R})} \leq \\ \leq C_2 n! \left(\frac{b_2}{\rho_n}\right)^n \left(\frac{\nu_k}{a_2}\right)^k \exp\{\Omega(\rho_n) - M(\nu_k)\}), \end{aligned}$$

де ν_k, ρ_n - розв'язки відповідно рівнянь $x\mu(x) = k, x\omega(x) = n, \{k, n\} \subset \mathbb{Z}_+$.

Розглянемо тепер функції

$$L_M(x) = \sup_{k \in \mathbb{Z}_+} \frac{|x|^k}{\nu_k^k \exp\{-M(\nu_k)\}},$$

$$L_\Omega(x) = \sup_{k \in \mathbb{Z}_+} \frac{|x|^k}{n! \rho_n^{-n} \exp\{\Omega(\rho_n)\}},$$

$$x \in \mathbb{R}.$$

Теорема 4. Функції L_M і L_Ω задовольняють нерівності

$$\begin{aligned} \exists C_M^{(1)} \in (0, 1] \exists a_1 > 0 \exists a_2 > 0 \forall x \in \mathbb{R} : \\ C_M^{(1)} \exp\{M(a_1 x)\} \leq L_M(x) \leq \exp\{M(a_2 x)\}; \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \exists C_\Omega^{(1)} \in (0, 1] \exists b_1 > 0 \exists b_2 > 0 \forall x \in \mathbb{R} : \\ C_\Omega^{(1)} \exp\{\Omega(b_1 x)\} \leq L_\Omega(x) \leq \exp\{\Omega(b_2 x)\}. \end{aligned}$$

Доведення. 1) Оскільки для довільного фіксованого $x \in \mathbb{R}$

$$\lim_{k \rightarrow 0+} \left(\frac{|x|}{\nu_k}\right)^k \exp\{M(\nu_k)\} = 1,$$

$$\lim_{k \rightarrow +\infty} \left(\frac{|x|}{\nu_k}\right)^k \exp\{M(\nu_k)\} = 0,$$

то L_M визначена коректно.

Зазначимо, що $M(\nu_k) < k, k \in \mathbb{Z}_+$. Тому для k такого, що $\nu_k \geq |x|e$, виконується нерівність

$$\left(\frac{|x|}{\nu_k}\right)^k \exp\{M(\nu_k)\} \leq \left(\frac{|x|e}{\nu_k}\right)^k \leq 1.$$

Отже,

$$\begin{aligned} L_M(x) \leq \sup_{k < |x|e} \left(\frac{|x|}{\nu_k}\right)^k \exp\{M(\nu_k)\} \leq \\ \leq \sup_{k < |x|e} \left(\frac{|x|e}{k}\right)^k \cdot \sup_{k < |x|e} \left(\frac{k}{e\nu_k}\right)^k \times \\ \times \exp\{M(xe)\}. \end{aligned}$$

Використовуючи співвідношення з [2]

$$\exp\left\{-\frac{\alpha}{e}|\xi|^{1/\alpha}\right\} \leq \inf_{k \in \mathbb{Z}_+} \frac{k^{k\alpha}}{|\xi|^k} \leq$$

$$\leq \exp\left\{\frac{\alpha e}{2}\right\} \exp\left\{-\frac{\alpha}{e}|\xi|^{1/\alpha}\right\}, \alpha > 0, \xi > 0,$$

отримуємо, що

$$\sup_{k < |x|e} \left(\frac{|x|e}{k}\right)^k \leq \exp\{|x|\}.$$

Якщо $|x| \leq 1/e$, то

$$\sup_{k < |x|e} \left(\frac{k}{e\nu_k}\right)^k = \left(\frac{k}{e\nu_k}\right)^k \Big|_{k=0} = 1.$$

Розглядаємо $|x| > 1/e$. Тоді

$$\begin{aligned} \sup_{k < |x|e} \left(\frac{k}{e\nu_k}\right)^k \leq \\ \leq \exp\{|x|e \cdot \ln(|x|e)\} \times \\ \times \exp\{-k_0 \ln(e\nu_{k_0})\}, \end{aligned}$$

де $k_0 \in [1, |x|e)$ - номер, на якому досягається

$$\sup_{k < |x|e} \left(\frac{k}{e\nu_k}\right)^k.$$

Якщо $\nu_{k_0} \geq 1/e$, то

$$\exp\{-k_0 \ln(e\nu_{k_0})\} \leq 1.$$

Якщо ж $\nu_{k_0} < 1/e$, то

$$\exp\{-k_0 \ln(e\nu_{k_0})\} \leq \exp\{|x|e \cdot \ln(e^2|x|)\}.$$

Отже,

$$L_M(x) \leq \exp\{2|x|e(1 + \ln(|x|e))\}, \quad |x| > 1/e.$$

Згідно з означенням функції M отримуємо, що

$$2|x|e(1 + \ln(|x|e)) \leq C_0 M(xe) \leq M(a_0 ex),$$

де $a_0 = [C_0] + 1$, $C_0 \equiv C_0(M) > 0$.

Отже,

$$L_M(x) \leq \exp\{M(a_2 x)\}, \quad x \in \mathbb{R},$$

де $a_2 = e \cdot \max\{1, a_0\}$.

З іншого боку,

$$L_M(x) = \frac{1}{\inf_{k \in \mathbb{Z}_+} \left(\frac{\nu_k}{|x|}\right)^k \exp\{-M(\nu_k)\}} \geq \frac{1}{\inf_{k: \nu_k < |x|} \left(\frac{\nu_k}{|x|}\right)^k \exp\{-M(\nu_k)\}}, \quad x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}.$$

У [2] доведено, що

$$\forall \xi > 0: \inf_{k: \nu_k \leq \xi} f_\xi(\nu_k) \leq \exp\{M(1)\} \cdot \exp\{-M(\xi/2)\}. \quad (1)$$

Отже,

$$L_M(x) \geq C_M \exp\{M(a_1 x)\}, \quad x \in \mathbb{R},$$

де $C_M = \frac{1}{\exp\{M(1)\}} \in (0, 1)$, $a_1 = 1/2$.

2) Оскільки

$$\left(\frac{n}{e}\right)^n \sqrt{2\pi n} < n! < \left(\frac{n}{e}\right)^n \sqrt{2\pi n} e^{\frac{1}{12}}, \quad n \in \mathbb{N},$$

$$0! = 1,$$

то

$$L_\Omega(x) \leq$$

$$\leq \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \sup_{n \in \mathbb{Z}_+} \left(\frac{|x|e\rho_n}{n}\right)^n \exp\{-\Omega(\rho_n)\}.$$

Якщо n таке, що $\frac{n}{\rho_n} > |x|e$, то

$$L_\Omega(x) \leq \frac{1}{\sqrt{2\pi}} < 1.$$

Отже,

$$L_\Omega(x) \leq \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \sup_{n < \rho_1 |x|e} \left(\frac{|x|e\rho_n}{n}\right)^n \exp\{-\Omega(\rho_n)\}.$$

Якщо $|x| \leq 1/e$, то $n = 0$ і $L_\Omega(x) < 1$.

Розглядатимемо $|x| > 1/e$. Тоді

$$L_\Omega(x) \leq \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \exp\{\Omega(\rho_1 |x|e)\} \times \sup_{n < \rho_1 |x|e} \left(\frac{|x|e\rho_n}{n}\right)^n \exp\{-2\Omega(\rho_n)\}.$$

Але

$$\left(\frac{|x|e\rho_n}{n}\right)^n \exp\{-2\Omega(\rho_n)\} = \left(\frac{|x|e}{n}\right)^n \rho_n^n \exp\{-2\Omega(\rho_n)\}.$$

Як і при доведенні 1), встановлюємо, що

$$L_\Omega(x) \leq \exp\{\Omega(b_2 x)\}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

З іншого боку,

$$L_\Omega(x) \geq \frac{1}{\sqrt{2\pi} e^{\frac{1}{12}} \inf_{n \in \mathbb{Z}_+} (f_n(x) \cdot g_n)},$$

де

$$f_n(x) = \left(\frac{n}{|x|e}\right)^n \exp\{-\Omega(n)\},$$

$$g_n = \frac{\exp\{\Omega(n) + \Omega(\rho_n)\}}{\rho_n^n},$$

$$x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, \quad n \in \mathbb{Z}_+.$$

Оскільки

$$\lim_{n \rightarrow 0+} g_n = 1,$$

то

$$\lim_{n \rightarrow \infty} g_n = +\infty,$$

$$L_\Omega(x) \geq \frac{1}{C \cdot \inf_{n < \rho_1 | x| e} f_n(x)},$$

де $C = \sqrt{2\pi} e^{\frac{1}{12}} \cdot \inf_{n \in \mathbb{Z}_+} g_n$.

Використовуюючи (1), отримуємо, що

$$L_\Omega(x) \geq C_\Omega \exp \Omega(b_1 x), \quad x \in \mathbb{R},$$

де $C_\Omega = \frac{1}{C \cdot \exp \{\Omega(x)\}} \in (0, 1)$, $b_1 = \frac{e}{2}$.

Теорема 5. 1) Якщо послідовності $\{\nu_k, k \in \mathbb{N}\}$, $\{\rho_k, k \in \mathbb{N}\}$ задовольняють умову

$$\inf_{k \in \mathbb{N}} \frac{\nu_k}{\rho_k} = 0, \quad (2)$$

то простір W_M^Ω є тривіальним;

2) Якщо ж

$$\inf_{k \in \mathbb{N}} \frac{\nu_k}{\rho_k} > 0, \quad (3)$$

то простір W_M^Ω нетривіальний.

Доведення. 1) Нехай виконується умова (2). Оскільки $\nu_k > 0$, $\rho_k > 0$, $k \in \mathbb{N}$, то

$$\forall n \in \mathbb{N} : \inf_{k \geq n} \frac{\nu_k}{\rho_k} = \inf_{k \in \mathbb{N}} \frac{\nu_k}{\rho_k} = 0,$$

і отже, $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\nu_k}{\rho_k} = 0$.

Значимо, що

$$\frac{\omega(\rho_k)}{\mu(\nu_k)} = \frac{k \cdot \nu_k}{\rho_k \cdot k} = \frac{\nu_k}{\rho_k}, \quad k \in \mathbb{N},$$

тому $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\omega(\rho_k)}{\mu(\nu_k)} = 0$.

Розглянемо довільне число $a > 0$. Тоді

$$\exists k_0 \in \mathbb{N} : a \leq \frac{\rho_{k_0}}{\nu_{k_0}},$$

а отже, $a \leq \frac{\rho_k}{\nu_k}$, $k \geq k_0$. Тоді

$$\frac{\omega(\nu_k \cdot a)}{\mu(\nu_k)} \leq \frac{\omega(\rho_k)}{\mu(\nu_k)}, \quad k \geq k_0,$$

і $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\omega(\nu_k \cdot a)}{\mu(\nu_k)} = 0$.

Оскільки функції ω і μ неперервні й монотонно зростаючі на $[0, +\infty)$, то $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\omega(x \cdot a)}{\mu(x)} = 0$, а отже, й $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\Omega(x \cdot a)}{M(x)} = 0$. Тоді

$$\forall \{a, b\} \subset (0, +\infty) :$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (\Omega(bx) - M(ax)) = -\infty. \quad (4)$$

А це означає [1], що простір W_M^Ω є тривіальним.

2) Нехай тепер виконується умова (3). Тоді

$$\exists d > 0 \quad \exists k_0 \in \mathbb{N} \quad \forall k \geq k_0 : \frac{\nu_k}{\rho_k} \geq d,$$

а отже,

$$\omega(\rho_k) \geq d\mu(\nu_k) \geq d\mu(d\rho_k), \quad k \geq k_0.$$

Згідно з неперервністю й монотонністю функцій μ і ω отримуємо, що

$$\omega(x) \geq C \cdot d\mu(dx), \quad x > x_0,$$

де стала $C > 0$. Тоді для вказаних x

$$\Omega(x) \geq C \cdot M(dx). \quad (5)$$

Бабенко І.К. довів необхідні й достатні умови нетривіальності простору $S_{a_k}^{b_n}$ за певних умов [3].

Нехай функція Ω така, що $\Omega(x) \leq x^2$, $x \in \mathbb{R}$. Тоді

$$\overline{\lim}_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln(\ln(L_M(x)))}{\ln(x)} \leq$$

$$\leq \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln(\ln(\exp \{\tilde{a}_2^2 x^2\}))}{\ln(x)} \leq 2.$$

Згідно з умовами з [3], щоб простір W_M^Ω був нетривіальним досить, щоб виконувалась умова

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\lambda_\Omega(x)}{x^3 \cdot \gamma_M(x)} > 0,$$

де

$$\lambda_\Omega(x) = \ln \int_0^{+\infty} \frac{ch(tx)}{L_\Omega(t)} dt,$$

$$\gamma_M(x) = \int_0^{+\infty} \frac{\ln(L_M(y))}{y^2} \cdot \frac{dy}{y^2 + x^2}.$$

Справді,

$$\lambda_\Omega(x) \geq \ln \int_0^{+\infty} \frac{ch(tx)}{\exp\{b_2^2 t^2\}} dt = \ln \left(\frac{\sqrt{\pi}}{2b_2} \right) + \frac{x^2}{4b_2^2},$$

$$\gamma_M(x) \leq \int_0^{+\infty} \frac{\ln(\exp\{a_2^2 y^2\}) dy}{y^2(y^2 + x^2)} \leq \frac{a_2^2 \pi}{2x}.$$

А тому $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\lambda_\Omega(x)}{x^3 \cdot \gamma_M(x)} > 0$.

Нехай $\Omega(x) > x^2$, $M(x) \leq x^2$, $x \in \mathbb{R}$. Оскільки простір W_M^{Ω} нетривіальний і $W_M^{\Omega} \subset W_M^\Omega$, то й простір W_M^Ω – нетривіальний. Очевидно, що й у випадку $M(x) \geq x^2$, $x \in \mathbb{R}$, простір W_M^Ω є нетривіальним.

Зауваження. Із теореми 5 випливає, що умова (2) є необхідною й достатньою умовою тривіальності, а (3) – нетривіальності просторів W_M^Ω . Зазначимо також, що умова (2) еквівалентна умові (4), а (3) – умові (5).

Теорема 6. Для довільних опуклих неперервно диференційованих функцій M і Ω правильна рівність

$$W_M^\Omega = W_M \cap W^\Omega.$$

Доведення. Згідно з теоремами 1–3, вкладення $W_M^\Omega \subset W_M \cap W^\Omega$ очевидне.

Розглянемо тепер довільну цілу функцію $\varphi \in W_M \cap W^\Omega$ й доведемо, що $\varphi \in W_M^\Omega$. Розглядатимемо спочатку випадок функцій M і Ω , для яких виконується умова (2), тобто

$$\exists d > 0 : \inf_{k \in \mathbb{N}} \frac{\nu_k}{\rho_k} > d.$$

Функція φ задовольняє умови:

$$\exists C_0 > 0 \exists a > 0 \exists b > 0 \forall \{k, n\} \subset \mathbb{Z}_+ :$$

$$\|x^k \varphi(x)\|_{L_2(\mathbb{R})} \leq C_0 \left(\frac{\nu_k}{a} \right)^k \exp\{-M(\nu_k)\};$$

$$\|\varphi^{(n)}(x)\|_{L_2(\mathbb{R})} \leq C_0 n! \left(\frac{b}{\rho_n} \right)^n \exp\{\Omega(\rho_n)\}.$$

Тоді, інтегруючи частинами, застосовуючи формулу Лейбніца для диференціювання добутку й нерівність Коші Буняковського, для довільних $\{k, n\} \subset \mathbb{N}$ отримуємо

$$I_{k,n}^2 \equiv \|x^k \varphi^{(n)}(x)\|_{L_2(\mathbb{R})}^2 \leq \sum_{j=0}^l C_N^j \cdot C_{2k}^j \cdot j! \times \\ \times \|x^{2k-j} \varphi(x)\|_{L_2(\mathbb{R})} \cdot \|\varphi^{2n-j}(x)\|_{L_2(\mathbb{R})}.$$

де $l = \min\{2k, n\}$.

Зазначимо, що

$$C_r^j \equiv \frac{r!}{j!(r-j)!} \leq 2^r, \quad j \in \{0, 1, \dots, r\};$$

$$\frac{j!(2n-j)!}{(n!)^2} \leq C^2 \cdot 2^{2n+1/2} \cdot \left(\frac{j}{2n} \right)^j,$$

де $C > 0$ – деяка стала;

$$\Omega(\rho_k) \leq k, \quad M(\nu_k) \leq k, \quad k \in \mathbb{Z}_+;$$

$$\forall \{s, r\} \subset \mathbb{Z}_+, \quad s > r :$$

$$\frac{\nu_s}{\nu_r} \leq \frac{s}{r}, \quad \frac{\rho_s}{\rho_r} \leq \frac{s}{r}.$$

Тому правильні нерівності

$$\exp\{-M(\nu_{2k-j})\} \leq e^{2k} \exp\{-2M(\nu_k)\};$$

$$\exp\{\Omega(\rho_{2k-j})\} \leq e^{2k} \exp\{2\Omega(\rho_k)\};$$

$$\left(\frac{\nu_{2k-j}}{a} \right)^{2k-j} \leq \left(\frac{2\nu_k}{a} \right)^{2k} \cdot \left(\frac{a}{\nu_{2k}} \right)^j;$$

$$\left(\frac{b}{\rho_{2k-j}} \right)^{2k-j} \leq \left(\frac{b}{\rho_k} \right)^{2k} \cdot \left(\frac{2\rho_k}{b} \right)^j.$$

А отже,

$$I_{k,n}^2 \leq$$

$$\leq \sqrt{2} (C_0 \cdot C)^2 (n!)^2 \left(\frac{2^2 e \nu_k}{a} \right)^{2k} \left(\frac{2^{3/2} b e}{\rho_n} \right)^{2n} \times$$

$$\times \exp\{2(\Omega(\rho_n) - M(\nu_k))\} \times$$

$$\times \sum_{j=0}^l \left(\frac{j}{n} \right)^j \left(\frac{a}{b} \right)^j \left(\frac{\rho_n}{\nu_{2k}} \right)^j.$$

Якщо $n \leq 2k$, то

$$\frac{\rho_n}{\nu_{2k}} \leq \frac{\rho_{2k}}{\nu_{2k}} \leq \sup_{j \in \mathbb{N}} \frac{\rho_j}{\nu_j} = \frac{1}{\inf_{j \in \mathbb{N}} \frac{\nu_j}{\rho_j}} = \frac{1}{d}$$

i

$$\sum_{j=0}^l \left(\frac{j}{n}\right)^j \left(\frac{a}{b}\right)^j \left(\frac{\rho_n}{\nu_{2k}}\right)^j \leq \sum_{j=0}^l \left(\frac{a}{bd}\right)^j.$$

Якщо ж $2k < n$, то

$$\frac{\rho_n}{\nu_{2k}} = \frac{\rho_n}{\nu_n} \cdot \frac{\nu_n}{\nu_{2k}} \leq \frac{1}{d} \cdot \frac{n}{2k}$$

i

$$\begin{aligned} & \sum_{j=0}^l \left(\frac{j}{n}\right)^j \left(\frac{a}{b}\right)^j \left(\frac{\rho_n}{\nu_{2k}}\right)^j \leq \\ & \leq \sum_{j=0}^l \left(\frac{j}{2k}\right)^j \left(\frac{a}{bd}\right)^j \left(\frac{n}{n}\right)^j \leq \sum_{j=0}^l \left(\frac{a}{bd}\right)^j. \end{aligned}$$

Отже,

$$\begin{aligned} I_{k,n}^2 & \leq \tilde{C}^2 (n!)^2 \left(\frac{\nu_k}{\tilde{a}}\right)^{2k} \left(\frac{\tilde{b}}{\rho_n}\right)^{2n} \times \\ & \times \exp \{2(\Omega(\rho_n) - M(\nu_k))\}, \end{aligned}$$

де $\tilde{C} = 2^{1/4} C C_0 C_\theta$, $\tilde{a} = \frac{a}{4e\theta}$, $\tilde{b} = 2^{3/2} b e \theta$, $\theta > 1$.

Отже, у даному випадку $\varphi \in W_M^\Omega$.

Розглянемо тепер функції M і Ω , для яких виконується умова (3). Доведемо, що в цьому випадку $\varphi \equiv 0$. Справді, згідно з означенням просторів W_M і W^Ω , для неї виконуються оцінки

$$\exists C_0 > 0 \quad \exists a > 0 \quad \exists b > 0 :$$

$$|\varphi(x)| \leq C_0 \exp \{-M(ax)\}, \quad x \in \mathbb{R},$$

$$|\varphi(z)| \leq C_0 \exp \{\Omega(by)\}, \quad z = x + iy \in \mathbb{C}.$$

Нехай спочатку функція Ω така, що $\Omega(y) \leq y^2$, $y \in \mathbb{R}$. Розглянемо функцію $\psi(z) = \varphi(z) \cdot \varphi(i\bar{z})$, $z \in \mathbb{C}$. Для неї правильні оцінки

$$|\psi(z)| \leq C_0^2 \exp \{\Omega(by) + \Omega(bx)\} \leq$$

$$\leq C_0^2 \exp \{2(b|z|)^2\}, \quad z = x + iy \in \mathbb{C},$$

$$|\psi(x)| \leq C_0^2 \exp \{\Omega(bx) - M(ax)\}, \quad x \in \mathbb{R},$$

$$|\psi(iy)| \leq C_0^2 \exp \{\Omega(by) - M(ay)\}, \quad y \in \mathbb{R}.$$

Згідно з теоремою Фрагмена-Ліндельофа, функція ψ обмежена на $\mathbb{C}$. Але на координатних осях $\psi(z) \rightarrow 0$ при $z \rightarrow \infty$. Отже, згідно з теоремою Ліувілля, $\psi \equiv 0$.

Нехай тепер $\Omega(y) > y^2/2$, $y > y_0 \geq 0$. Позначимо через $\tilde{M}$ і $\tilde{\Omega}$ двоїсті функції відповідно до M і Ω . Оскільки $M(x) > \Omega(x) > x^2/2$, $x > x_0 \geq 0$ то $\tilde{M}(x) \leq \tilde{\Omega}(x) \leq x^2/2$ [1]. Тому й у даному випадку $\psi \equiv 0$.

Отже, $W_M^\Omega = W_M \cap W^\Omega$ для довільних неперервних монотонно зростаючих опуклих функцій M і Ω .

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гельфанд *И.М.*, Шилов *Г.Е.* Некоторые вопросы теории дифференциальных уравнений. — М.: Физматгиз, 1958. — 274 с.

2. Готинчан *Т.І.*, Атаманюк *Р.М.* Різні форми означення просторів типу W // Наук. вісник Чернівецького ун-ту: Зб. наук. пр. Вип. 111. Математика. — Чернівці: Рута, 2001. — С.21–26.

3. Гельфанд *И.М.*, Шилов *Г.Е.* Пространства основных и обобщенных функций. — М.: Физматгиз, 1958. — 308 с.

Стаття надійшла до редколегії 25.03.2002